

Důvody:

Náhled dovolatelův, že ustanovení §u 1111 obč. zák. bylo zrušeno ustanovením III. dílčí novely, je patrně mylný. Ustanovení §u 1111 obč. zák. nejen nebylo nikde v dílčí novele zrušeno výslovně, nýbrž ani ne mlčky, ježto v novele není ustanovení, které by je zastupovalo. § 194 novely té (§ 1486 čís. 4 obč. zák.) upravuje pouze lhůtu promlčecí pro pohledávky z nájemného a pachtovného, nikoli promlčení náhradních pohledávek z poměru nájemního nebo pachtovního, o nichž jedná § 1111 obč. zák., stanově pro ně jednorroční lhůtu preklusivní. Proti zažalovanému nároku na vrácení kauce uplatňované vzájemné nároky žalovaného jsou právě náhradními nároky z poměru pachtovního ve smyslu § 1111 obč. zák., totiž nároky z důvodu způsobené škody nehojením a neoráním polí, neudržováním stavení, ohrad, plotů ve stavu, jak byly převzaty, pročež nároky ty uplynutím jednoho roku od odevzdání spachtovaného předmětu zanikly, nebyvše soudně vymáhány a nemůže je žalovaný proto po uplynutí této doby více uplatňovati ani námitkou proti žalobě o vrácení kauce.

Čís. 1411.

Byl-li zaměstnanec bezdůvodně propuštěn předčasně z práce a výpovědní lhůta nepřesahovala tři měsíce, má nárok na mzdu za celou výpovědní lhůtu bez srážky toho, co si snad jinak vydělal.

(Rozh. ze dne 10. ledna 1922, Rv I 9/22.)

Žalovaný přijal dne 14. června 1921 žalobce do svého závodu jako truhlářského pomocníka, propustil ho však dne 2. července 1921 bez výpovědi. Žalobě na zaplacení mzdy za čtrnáctidenní výpovědní lhůtu vyhověl procesní soud první stolice pouze potud, že přiznal žalobci mzdu za týden a za dva dny, po kteroužto dobu žalobce byl bez zaměstnání, jinak však žalobu zamítl. Odvolací soud vyhověl žalobě v plném rozsahu. Důvody: Na tento spor jest použití dle čl. IV. patentu ze dne 20. prosince 1859, čís. 227 ř. zák. ustanovení živnostenského řádu. Soud první stolice zjistil, že žalovaný žalobce bezdůvodně bez výpovědi z práce propustil, a má proto žalovaný podle § 84 živn. řádu žalobci nahraditi mzdu za celou 14denní lhůtu výpovědní (§ 77 živn. řádu). O nějaké srážce v § 84 živn. řádu není zmínky a proto přísluší žalobci celá mzda za lhůtu výpovědní. Ustanovení § 150 obč. zák. podle nařízení ze dne 19. března 1916, čís. 69 ř. zák. nelze použiti tam, kde platí ustanovení živnostenského řádu (§ 153 obč. zák.) a tomu je tak v tomto sporu. Avšak nehledě ani k tomu, příslušela by žalobci také dle § 1162 obč. zák. plná mzda za čtrnáctidenní dobu výpovědní, poněvadž srážku lze uskutečniti teprve při mzdě za dobu přes tři měsíce.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Neprávem vytýká dovolatel soudu odvolacímu nesprávné právní posouzení věci. Dle § 153 III. dílčí novely k obč. zák. je posuzovati nárok

žalobcův na odškodněnou za neodůvodněné předčasné propuštění z práce dle § 84 živn. řádu, který výslovně stanoví, že v takovém případě má zaměstnaný proti zaměstnavateli nárok na mzdu za celou výpovědní dobu, po případě za zbývající její díl. Zákon sám zde stanoví výši odškodného částkou mzdy připadající na celou dobu výpovědní bez ohledu na to, zda zaměstnaný dříve již nové zaměstnání si najde. Je to zvláštní právní norma upravující mzdové poměry a nelze se proti ní dovolávat všeobecných pravidel zákonných o náhradě škody vůbec. Norma ta má svůj dobrý důvod v sociálním postavení zaměstnance, dělníka. O výši jeho nároku nemá býti sporu, by náhradu mu patřící dostal co nejdříve, jak toho jeho majetkové poměry a hlavně jeho nutná výživa vyžadují. Zásada ta je zcela jasně vyslovena v § 1162 b) obč. zák., nový doslov posl. věta, dle níž v takovém případě při výpovědní lhůtě kratší tří měsíců může zaměstnanec žádati ihned připadající mu mzdu za celou tuto (výpovědní) dobu beze srážky, t. j. beze srážky eventuelního výdělku v době té, o níž mluví věta předchozí při výpovědní lhůtě delší tří měsíců. Tedy okamžitá splatnost zákonem stanovené výše náhrady beze vší srážky eventuelního výdělku jinde. To plyne jasně nejen ze znění tohoto zákonného pravidla, nýbrž i z motivu třetí dílčí novely uveřejněných ve sdělení věstníku ministerstva spravedlnosti z roku 1916, str. 117 a 118 k § 150 až 153, odst. druhý.

Čís. 1412.

Živnostenský soud není příslušným, jde-li o zápůjčku, k níž byl služební poměr pouze pohnutkou, nikoliv však jejím skutkovým nebo právním důvodem.

(Rozh. ze dne 10. ledna 1922, R II 410/21.)

Žalobce tvrdil v žalobě, zadané na okresním soudě, že dal zálohu žalovanému (svému bývalému továrnímu mistru) 2700 K' k úhradě výloh přestěhování se žalovaného do místa žalobcova závodu, a že při skončení služebního poměru se žalovaný výslovně zavázal, že zálohu zaplatí. Proti žalobě namítal žalovaný nepříslušnost soudu, ježto prý věc náleží před soud živnostenský. Soud první stolice námitce vyhověl a žalobu odmítl. Rekursní soud zamítl námitku nepříslušnosti. Důvody: Z toho, že zažalovaný peníz byl poskytnut vzhledem ke služební smlouvě stran, nelze ještě vyvozovati, že spor, o nějž tu jde, jest sporem o plnění a náhradní nároky ze smlouvy pracovní ve smyslu § 40 zák. o živn. s. § 37 tohoto zák. mluví sice o rozepřích, jež zahájeny byly po skončení poměru pracovního, nevztahuje se však na nároky, jež povstaly při nebo po ukončení pracovního poměru. Dle tvrzení žaloby povstal žalobní nárok výslovnou úmluvou při skončení poměru pracovního.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Dovolací rekurs není odůvodněn. Nejvyšší soud sdílí právní názor druhé stolice, že se zde dle skutkového přednesu žalující firmy, výhradně